

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/70/2016
Identifikačné číslo spisu: 7715202498
Dátum vydania rozhodnutia: 14.04.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:7715202498.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa D., s.r.o., so sídlom J. č. XXXX, XXX XX J. U., zastúpeného Mgr. Štefanom Jakabom, advokátom v Košiciach, Nerudova 9, proti odporcovi N. družstvo D., so sídlom v Malčiciach, zastúpenému Advokátskou kanceláriou Illeš, Šimčák, Brösl, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Štúrova 27, o nahradenie prejavu vôle, o nariadení predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 16 C 71/2015, o dovolaní odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 24. apríla 2015 sp. zn. 6 Co 161/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Michalovce uznesením z 5. marca 2015 č. k. 16 C 71/2015-34 nariadil predbežné opatrenie s tým, že odporcovi zakázal nakladať s nehnuteľnosťami, ktoré sú evidované Okresným úradom Michalovce, Katastrálny odbor, Okres: D., Obec: D. katastrálne územie: U. a ktoré nadobudol na základe rozhodnutia Okresného úradu Michalovce, Katastrálny odbor, pracovisko J. zo dňa 16.1.2014, č. k.: V-907/2013-čz 6/14, zapísané:

1. na LV č. XXX ako parcela reg. „E“ KN:

- č. 139 výmere 1880 m², druh pozemku orná pôda, v spoluvlastníckom podiele 2/24,
- č. 140 výmere 2051 m², druh pozemku orná pôda, v spoluvlastníckom podiele 2/24,

a to previesť vlastnícke právo (spoluvlastnícke právo) k nehnuteľnostiam darom, ich scudzením tretej osobe alebo ich zámenou za iné nehnuteľnosti s treťou osobou alebo zaťažiť ich záložným právom v prospech tretej osoby alebo vecným bremenom v prospech tretej osoby, alebo zabezpečovacím prevodom práva v prospech tretej osoby až do právoplatného skončenia vo veci samej.

Odporcovi sa zakázal až do právoplatného skončenia veci samej previesť užívacie práva odplatným alebo bezodplatným titulom na tretie osoby k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam (dať ich do nájmu, podnájmu, bezodplatného užívania tretím osobám), ktorých doba trvania presiahne čas, ktorým sa súdny spor vo

veci samej právoplatne skončí.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že predmetom konania vo veci samej je nahradenie prejavu vôle odporcu ako predávajúceho na uzavretie kúpnej zmluvy „č. 37“ (špecifikovanej v petite návrhu na začatie konania) ohľadom spoluvlastníckeho podielu 2/24-ín navrhovateľom ako kupujúcim. Konštatoval, že povinnosťou podielového spoluvlastníka nehnuteľnosti v prípade, ak tento spoluvlastnícky podiel má v úmysle previesť na inú osobu je podľa § 140 Občianskeho zákonníka ponúknuť tento podiel na predaj ostatným podielovým spoluvlastníkom, ktorí majú predkupné právo s výnimkou, ak sa jedná o prevod blízkej osobe. Podielový spoluvlastník predmetných nehnuteľností, ktorý previedol svoj spoluvlastnícky podiel na odporcu nesplnil, a tak porušil túto zákonnú povinnosť.

Na odvolanie odporcu Krajský súd v Košiciach uznesením z 24. apríla 2015 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. V plnom rozsahu sa stotožnil s dôvodmi súdu prvého stupňa a preto uznesenie potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie odporca a žiadal, aby dovolací súd uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia bude zamietnutý, alebo rozhodnutie bude zrušené a vrátené na ďalšie konanie. Rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za nepreskúmateľné. Prípustnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Podľa jeho názoru odvolací súd nezdôvodnil svoje rozhodnutie vyčerpávajúcim spôsobom zo všetkých relevantných skutkových a právnych hľadísk, ktorých posúdenie bolo nevyhnutné pre záver o dôvodnosti nariadenia predbežného opatrenia. Zdôraznil, že odvolací súd na žiadny z rozhodujúcich jeho odvolacích argumentov uvedených v odvolaní nedal žiadnu odpoveď, čo považoval za odňatie možnosti konať pred súdom. Rozhodnutie odvolacieho súdu taktiež vychádza z nesprávneho právneho posúdenia (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Navrhovateľ sa k dovolaniu odporcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas odporca, ktorý bol v dovolacom konaní riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Predmetom dovolania v tejto veci je potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, proti ktorému zákon dovolanie nepripúšťa (§ 239 ods. 3 O.s.p.). S prihliadnutím k tomu bolo nutné zamerať sa výlučne na to, či dovoláním napádané uznesenie alebo konanie mu predchádzajúce nebolo postihnuté niektorou z väd uvedených v § 237 ods. 1 O.s.p., pri ktorých existencii možno dovoláním napadnúť akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu a to s osobitným zameraním sa na vadu namietanú dovoláním, teda vadu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Prípustnosť dovolania odporcu by zakladala iba procesná vada konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 ods. 1 O.s.p. totiž nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Ak je konanie postihnuté niektorou z týchto väd, možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým dovolanie nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné.

Vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodíť.

S prihliadnutím na obsah dovolania odporcu dovolací súd sa potom osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdu nebola mu odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva. Dovolateľ tvrdil, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, tento svoje rozhodnutie neodôvodnil vyčerpávajúcím spôsobom. Nedal odpoveď na žiaden z jeho odvolacích argumentov. Rozhodnutie taktiež vychádzalo i z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď R 111/1998) považovaná za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), teda nie za procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. f/ O.s.p. Uvedená právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti vyplýva aj z ďalších rozhodnutí najvyššieho súdu (1 Cdo 140/2009, 1 Cdo 181/2010, 2 MCdo 18/2008, 2 Cdo 83/2010, 4 Cdo 310/2009, 5 Cdo 290/2008, 5 Cdo 216/2010, 6 Cdo 25/2012, 7 Cdo 52/2011, 7 Cdo 109/2011).

Správnosť takéhoto pohľadu na problematiku nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia a jej dôsledku potvrdzujú takisto rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (sp. zn. I ÚS 184/2010, III. ÚS 184/2011, I ÚS 264/2011, I. ÚS 141/2011, IV. ÚS 481/2011, III. ÚS 148/2012, IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 208/2012, IV. ÚS 90/2013).

Dovolací súd osobitne poukazuje na to, že ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.". V uznesení z 27. marca 2014 sp. zn. IV. ÚS 196/2014 ústavný súd zotrval „na závere (napr. IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012) o ústavnej udržateľnosti názoru najvyššieho súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.". V uznesení zo 14. januára 2015 sp. zn. III. ÚS 1/2015 ústavný súd na adresu najvyššieho súdu uviedol, že „v súlade so svojou stabilnou ?dovolacou? judikatúrou náležite zdôvodnil, prečo nedostatočné odôvodnenie odvolacieho rozhodnutia nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p."

Obdobne je potrebné poukázať na stanovisko č. 2 prijaté na zasadnutí Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3. decembra 2015 podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom konania. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a jeho obsahové (materiálne) náplne zakladajú v súhrne jeho zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť; tým však nie je zodpovedaná (ani inak dotknutá) otázka správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Okolnosť, že táto odpoveď neúspešného dovolateľa neuspokojila neznamená, že odôvodnenie nespĺňa náležitosti zákonného rozhodnutia podľa § 157 ods. 2 O.s.p. Navyiac, v zmysle vyššie uvedeného v zásade nemožno (eventuálne) nepreskúmateľnosť rozhodnutia pokladať za vadu v zmysle § 237 ods. 1

písm. f/ O.s.p., ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Preto nemožno konštatovať, že by obsahom odôvodnenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva odporcu na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky alebo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Na námietku dovolateľa, že odvolací súd mu nedal odpoveď na jeho odvolacie argumenty dovolací súd dodáva, že posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie účastníkov konania.

Nevykonanie určitého dôkazu aj v odvolacom konaní, odvolacím súdom na argumenty odvolateľa, nezakladá procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Odporca v dovolaní takisto namietal, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právne posúdenie veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne názory a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie je síce okolnosťou, ktorou možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie, avšak samo osebe prípustnosť dovolania nezakladá. Preto sa dovolací súd správnosťou právneho posúdenia veci odvolacím súdom nezaoberal.

Za týchto okolností dovolací súd konštatuje, že sa nepotvrdila existencia vady konania uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť v prejednávanej veci z ustanovenia § 239 ods. 3 O.s.p. a preto dovolací súd dovolanie postupom podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V konečnom rozhodnutí o veci rozhodne súd aj o trovách tohto dovolacieho konania so zreteľom na to, že v súčasnosti bolo rozhodnuté len o predbežnom opatrení a konanie vo veci samej naďalej prebieha (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s ustanovením § 145 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.